

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie.

PRENUMERATA:	
Miesięcznie	Zł. 1'10
Kwartalnie	Zł. 3'30
Półrocznie	Zł. 6'60
Rocznie	Zł. 13'20
Prenumerata zagraniczna miesięcznie Zł. 1'50	

Konto P. K. O. 410'288.	
Redakcja i administracja: ul. Mickiewicza 6.	
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 po południu.	
Rękopisów nie zwraca się.	

OGŁOSZENIA:	
Strona	Zł. 200—
1/3 strony	Zł. 100—
1/4	Zł. 60—
1/8	Zł. 30—
1/16	Zł. 15—
1/32	Zł. 8—
Przed listem 100 proc. drzewi.	
Drobnie za słowo 10—	

Rok VI.

Tarnów, piątek dnia 23-go czerwca 1933 r.

Nr. 23.

Błp. Dr. Chaim Arlosorow.

Niektóre osobistość historyczne przez cały swój pracowity i mozolny żywot stopniowo zbierają i układają małe kamyczki dla mozaiki gmachu swej nieśmiertelności. Z niektórymi zaś osobistościami historia się spieszy.

Są osobistości, które gnane są przez los, które jakby pędzone wicherem, w pospiechu zdobywały sobie nieśmiertelność dziejowa.

Taka osobistość historyczną był nieśmiertelny nasz Herzl. Przyspieszonym tempem zdobył sobie świat. Siedem zaledwie lat miał do dyspozycji. W ciągu krótkiego tego czasokresu zapewnił sobie na tysiące lat kartę chwały w historii żydowskiej.

I znów ukazała się na firmamencie sjonistycznym błyszcząca gwiazda. Znowł los narodu żydowskiego gwałtownie gonił go z niebylewałej intensywności, do zdobycia nieśmiertelności. Historia nagliła. Predko musiał działać geniusz, któremu było na imię Chaim Arlosorow. W pospiechu musiał On sobie zdobyć sławę historyczną. Predko, predko... Los naglił... Czekala bowiem morderca kula...

Już w młodości Arlosorow występuje w pierwszych szeregach ruchu. Pisze rozprawy polityczne i gospodarcze, które zwracają na siebie uwagę szerokiej sfery sjonistycznej. Zaraz stał na czele ruchu robotniczego w Palestynie i zdobywa przodujące miejsce na Kongresie, w Komitecie Akcyj-

nym i Egzekutywie... Przeskakuje całe pokolenia... Niema czasu... Czekala bowiem morderca kula... Normalnie — by być przywódcą — musi się przejść stopnie niższe.

Normalnie droga do katedry prowadzi przez szkoły niższe. Tak to bywa normalnie. Ale Arlosorow był zjawiskiem niespołitym. Jego rozwój nie poszedł normalnym tokiem. Przeskoczył On lawę szkolną. Zaraz stał w pierwszych szeregach. Zaraz stał się wodzem. Jego imię ściśle związane jest z wielkimi wydarzeniami naszych czasów.

Taka była wola gorzkiego losu narodu żydowskiego. Nie było czasu na oczekiwanie... Miał bowiem węzeł do żydowskiego pantonu świętych meceników za Swoją naród i Swoją kraj... Miał bowiem przełać Swoją młoda krew na uświęconej ziemi palestyńskiej.

Pograżeni w głębokim smutku i pochyleni nad świeżą mogiłą naszego Chaima Arlosorowa, oświadczamy Mu:

Zdobyleś sobie wieczną sławę w ciągu krótkiego Twego żywota. Wiecznie żyć będziesz w sercach narodu żydowskiego, a serce narodu żydowskiego mordercami kulami zranic nie można. Żyja one wiecznie!

Chaimie Arlosorowie! Spój spokojnie! Naród żydowski, pomny Twoich historycznych zasług i Twojej ofiary, dalej budować będzie żydowska Palestynę!
Joachim Neiger.

Do wszystkich ogólnych sjonistów.

Dnia 5 lipca 1931 został z okazji XVII Kongresu sjonistycznego w Bazylei po długotrwałych pertraktacjach na Konferencji Konstytuującej, obelanej przez delegatów ogólnie sjonistycznych wszystkich odcieni z 35 krajów, założony **Związek Światowy Ogólnych Sjonistów**. Program zasadniczy ruchu ogólnie sjonistycznego został wówczas jednomyślnie uchwalony. Wybrano kierownictwo Związku, złożone z reprezentantów organizacji, względnie grup krajowych z Erez Izrael, Stanów Zjednoczonych, Ameryki Północnej, Polski (zach. Małopolska i Śląsk, wsch. Małopolska i b. Kongresówka), Rumunii, Niemiec, Austrii i Czechosłowacji i ustanowiono prezydium z siedzibą w Krakowie. Statut organizacyjny Związku został następnie prawie w całej osnowie zatwierdzony przez Egzekutywę w Londynie.

Ta Konferencja Konstytuująca była punktem zwrotnym w naszym ruchu. Ukonstytuowanie się naszego Związku było początkiem przebudzenia się ogólnych sjonistów i podniesienia się z rozbitcia, oznaczało on obrachunek sumienia i wspólne postanowienie, by z ogólnego sjonizmu uczynić znowu kształtującą i dominującą siłę ruchu sjonistycznego.

Przyjaciele idea!

Stojmy dzisiaj u progu XVIII Kongresu sjonistycznego. Nigdy jeszcze nie ciałymy na ruchu sjonistycznym tak bardzo odpowiedzialnością za losy ciężko doświadczanego narodu naszego, jak dzisiaj. Burzliwe czasy wymagają wysilenia i skoncentrowania sił narodowych w służbie naszego pokoleńczego zmagania się o wolność.

Na podstawie jednomyślnych uchwał ośmiu

ogólnie sjonistycznych organizacji i grup krajowych przedkładamy wam dzisiaj program naszego Związku Światowego, podpisany przez Kierownictwo Związku imieniem całego ruchu, a ponadto w obrębie każdego kraju przez oddelną ogólnie sjonistyczną organizację względnie grupę krajową.

W świadomości wielkiej, konstruktywnej misji, która spełniła ma ogólny sjonizm w służbie całego ruchu i narodu, wzmocnieniu wola, by z ogólnego sjonizmu budować ruch zjednoczony i zorganizowany, wyzywamy Was dzisiaj Ogólni Sjonisti, i Was, Młodzieży ogólnie sioniska do pełnego poświęcenia urzeczywistnienia naszego programu.

Dziesiątki tysięcy młodzieży sjonistycznej, wiele tysięcy chłalców kroczy znowu w naszych szeregach pod znakiem naszej ideologii. Młodzieży ta, to symbol naszej siły odrodzonej. Młodzieży ta, to nasza nadzieja i nadzieja.

Z unością przystępujemy przeto do akcji wyborczej na XVIII Kongres.

Zjednoczony front dopomoże naszemu ruchowi do zwycięstwa!

Ale zwycięstwo leży tylko w waszych rękach ogólni sjonisti!

Rozwinię propagandę dla naszej idea! dla naszej organizacji! Zaden głos nie śmie pójść na marne!

XVIII Kongres sjonistyczny musi stać na wyzrycie poważnych czasów!

Wzywamy was do walki! Wzywamy was do pracy!

W Krakowie, dnia 15 czerwca 1933.

Kier. Związku Świat. Ogólnych Sjonistów.

Staraniem Ogólnie-Sjonistycznego Komitetu Wyborczego odbędzie się w sobotę dnia 24 czerwca br. punktualnie o godzinie 5 po południu w lokalach niżej wymienionych organizacji referaty na temat:

„Przed XVIII. Kongresem“.

Referują:

W Związku Młodzieży „Bnej-Sjon“:

Mgr. Jakób Bienenstock.

W organizacji „Hanoar Hazioni“:

Mgr. Henryk Spielman i Beer.

W organizacji „Agudat Hanoar Hainur Akiba“:

Józef Lauterbach.

W Zrzeszeniu Chłalców Ogólnie-Sjoniskich:

Hesiek Kimmel.

W Pludze Akiby:

Henryk Freireich.

W Pludze Hanoar Hazioni:

Moniek Kudler.

Akademja żałobna.

Staraniem Ligi dla Pracującej Palestyny odbyła się we wtorek 20 b. m. w sali kina Apollo akademja żałobna ku czci tragicznie zmarłego wielkiego żydowskiego męża stanu błp. Dra Chaima Arlosorowa.

Na akademję zjawił się cały prawie sjonistyczny Tarnów, by dać wyraz ogromnemu bólowi i oburzeniu z powodu tego ohydny mordu. Sala kina była przepelniona po brzegi i wiele osób odeszło z braku miejsca.

Po odegraniu marsza żałobnego Chopina przemówił pp. Dr Merz i J. Grünberger, którzy skarykteryzowali postać młodego „utalentowanego i wiele nadziei budzącego wodza sjonistycznego. Zebrani przejawili do głębi tragedię, która się rozegrała w Tel-Awiewie, w skupieniu wysłuchali przemówień, oddając cześć pamięci zasłużonego Wodza sjonistycznego.

Tydzień żałoby.

Zaraz po otrzymaniu smutnej wiadomości o tragicznej śmierci tw. Arlosorowa, kierownictwo og. Hechalut (Pionier) zwołało żałobne posiedzenie, na którym uchwalono urządzać tydzień żałoby.

W niedzielę o godz. 9 wieczór zebrali się wszyscy członkowie organizacji w czarno udekorowanym lokalu. Obok obrazu Herzla i Trumpeldora wisiał obraz Arlosorowa, oświetlony lampkami czarnymi. Po odpiewaniu Techzana zarządcono na znak żałoby minuty milczenia. Odbyła się również pogadanka o Arlosorowie, przeprowadzona przez tow. Alweisa i Drezniera. Na końcu tego wieczoru uchwalono, aby na znak żałoby nie tańczyć i nie śpiewać przez cały tydzień w lokalu.

W sobotę 24 bm. odbędzie się zakończenie tygodnia żałoby, na który składać się będzie bardzo bogaty program.

Żydowska organizacja skautowa „Hanoar“ w Tarnowie podaje niniejszym do wiadomości, że zbórka uliczna na obchód letnie młodzieży żydowskiej, urządzona 30 maja 1933 przyniosła brutto 310 zł. 30 gr., wydatki (druk, szpilki i t. p. 10 zł. 10 gr. Czysty dochód 200 zł. 20 gr.

Czysty dochód przeznaczono na obchód letnie ubogiej młodzieży żydowskiej.
Mgr. J. Bienenstock, sekr. Dr W. Mandel, prez.

Bardzo ładne parcele budowlane

przy ul. Legionów, Starowolskiego, Narutowicza, Urszulańskiej po bardzo przystępnych cenach do sprzedania

Bliższa wiadomość: ul. Szpitalna 7.

Oświadczenie.

Odnosnie do notatki, umieszczonej w jednym z ostatnich numerów „Tygodnika Żydowskiego”, w której mowa o niebraniu udziału Towarzystwa naszego w Świecie Sportu Żydowskiego w Lag Beomer, pozwalam sobie jako członek prezydium Zarządu Centralnego Ż. M. S-u na następujące oświadczenie:

Jesteśmy autonomiczną częścią tarnowskiej unii sionistów-rewizjonistów i jako tacy stajemy na gruncie narodowo-żydowskim. Uważaliśmy jednak za wskazane obchodzić Świąto Sportu Żydowskiego w ramach własnego Towarzystwa, nie mogąc się w żaden sposób zgodzić na wspólne obchodzenie Świąta Sportu z Towarzystwem, które przez cały czas naszego istnienia daje się nam dotkliwie we znaki i uniemożliwia nawet w przybliżeniu zbratanie się. Przyczynę kilka faktów: 1) że i drużyna ZTGS. Samsonu składa się z byłych graczy ZMS-u; 2) że w jubileuszowych imprezach Samsonu z okazji 20-lecia Towarzystwa nasze z wszystkich sekcjami brało udział, natomiast w 4 tygodnie później, gdy ZMS obchodził 10-lecie swego istnienia, „bratni” nasz Samson, jedyny z 10 klubów sportowych w Tarnowie, listownie odmówił brania udziału; 3) że delegat Samsonu, jako sekretarz podokregu tarnowskiego i właśnie piszący odnośną notatkę w „Tygodniku Żydowskim”, gdy chodziło o ZMS., relacjonował według własnego „widzimisie” do Wydziału Gier i Dyscypliny, przekraczając fakta i relacje sędzią na szkodę ZMS-u.

Takich faktów mogłbym przytoczyć dużo więcej, podałbym tylko kilka charakterystycznych, aby nasza publiczność żydowska nie została w błąd wprowadzona ową notatką i nie przesadziła sprawy.

Za ZMS. w Tarnowie Maurycy Gruschow.

Odpowiedź.

Ciećko mi naprawdę odpowiadać na powyższe oświadczenie Zarządu Centralnego ZMS-u.

Intencja artykułu mojego, o którym w tym wypadku chodzi, było napominać fakt ten, iż Towarzystwo, które otwarcie chlubi się być sionistycznym i to rewizjonistycznym, nie uważało za stosowne brać udziału w ogólno-narodowym świecie sportu żydowskiego (Lag Beomer).

I tutaj nam autor oświadczenia przychodzi z pomocą, bo niestety ma to smutną odwagę przynajmniej powiedzieć, tłumaczyć się argumentami naprawdę śmieszniejszymi.

Bo przypuszczam nawet na chwilę, że argumenty przytoczone są prawdziwe, to mimo to nie usprawiedliwiają to bynajmniej postępowania Towarzystwa ZMS. Przeciwnie, argumenty te potwierdzają moje oskarżenie, rzucone pod adresem ZMS-u.

Nie umięcia bowiem panowie z ZMS-u odróżnić spraw lokalnych od ogólnych, jaka była sprawa obchodu Świąta Sportu Żydowskiego.

I mimo, iż Tow. Samson starsze, rzuciło myśl wspólnego obchodu, wierząc, że wreszcie może minąć niezdrowe stosunki, panujące między oboma Towarzystwami narodowo-żydowskimi w naszym mieście, natrafilo znowu na zaściankowość panów z rewizjonistycznego ZMS-u, którzy dowiedli swem postępowaniem, że nie wyrosli ponad „podwódkę” swych lokalnych interesów.

„Oświadczeniem” swem utwierdził mnie w tem przypzekm przekonięciu.

Ciekawym byłoby wiedzieć, jak to ZMS. obchodził Świąto Sportu Żydowskiego „w ramach własnego Towarzystwa”, o czem w oświadczeniu mowa, a o czem społeczeństwo żydowskie Tarnowa nie wiedziało i nie wie.

Józef Fast.

Wbrew ustawie.

Lista wyborców miała być wyłożona w dniach od 16 do 22 bm. od godz. 8 rano do godz. 8 wieczór. Tak pomyliły nas obwieszczenia, rozlepiane na murach miasteczka Tarnowa, a podpisane przez p. Dra Kleina.

Tymczasem kilku wyborców udało się w piątek 19 bm. o godz. 7 wieczór, by skontrolować, czy nazwiska ich są umieszczone na liście, lecz znaleźli drzwi zamknięte.

Fakt ten koliduje z odnośnymi przepisami wyborczymi.

Ogólni sjonisci, a XVIII. Kongres.

Tow. Dr. Benzion Mosinsohn w Tarnowie.

We środę 21 bm. bawił w Tarnowie jako gość organizacji sjonistycznej tow. Dr. Benzion Mosinsohn z Tel-Awiv, prezes org. sjonistycznej w Palestynie, wiceprezes światowego związku ogólnych sionistów i wiceprezes A. C.

Na stacji kolejowej czcigodny gość został przywitany przez cały komitet lokalny, a członkini Akiby wręczyła mu bukiet kwiatów.

Po południu tow. Dr. Mosinsohn zwiedził szkołę Saia Berura, instytucję sjonistyczną i organizację młodzieży.

O godz. 7 wieczór odbył się w organizacji Ha-nor Ha-sijon uroczysty raport z udziałem tow. Dra Mosinsohna i członków komitetu lokalnego. Imieniem organizacji młodzieży witał gościa tow. Kimel, poczem tow. Dr. Mosinsohn wygłosił krótkie przemówienie w języku hebrajskim o znaczeniu i zadaniach młodzieży ogólnie sjonistycznej.

Wieczorem tow. Dr. Mosinsohn wygłosił w szczytnie wypełnionej publiczności sali Sokół referat na temat: Sytuacja Żydów w gólsie i Palestynie.

Na wstępie prezes organizacji tow. Dr. Chomet poświęcił gościnie wspomnienie poświęcone tragicznie zmarłemu Drowi Chałmowi Arlosorowi, które zebrani wysłuchali w pozycji stojącej, poczem zebrani uczcili Jego pamięć przez jednogminutowe milczenie.

Następnie tow. Dr. Chomet witał w serdecznych słowach czcigodnego gościa, poczem Dr. Mosinsohn wygłosił półtoragodzinnny referat, świetny pod względem formy i pełen głębokich myśli o sytuacji Żydów w gólsie i w Palestynie i o zadaniach XVIII kongresu sjonistycznego.

Referent poddał głębokiej analizie sytuację żydowską w gólsie, zatrzymując się szczególnie nad sytuacją Żydów niemieckich, wykazując, że jedynie sionizm może rozwiązać kwestię żydowską. Przecząc do sytuacji w Palestynie, mówca wskazywał na nasze zdobycze ostatniego dziesięciolecia i na znaczenie Palestyny dla całego gólsu. W drugiej części swego świętego referatu mówca zajął się problemami XVIII kongresu.

Oto kilka fragmentów tego znakomitego referatu: „Ubolewam — mówi Dr. Mosinsohn — że nie mogę, jakbym tego pragnął, mówić wyłącznie o Palestynie. Stojąc na początku dzisiejszego życia naszego zagadnienia które pozostają w związku ze sionizmem i Palestyną i muszą być omówione.

„Napędzają też niepokój i odrazą zjawiska wtórne „rewolucji Trzeciej Rzeszy”: ohyla Nauderman, liżących okrwawioną pieść katów, ohyla rabinka-agudowa, który proklamuje „wzdzięłość dla Hitlera, że pogmiewał socjalizm i komunizm, chroni religię od niebezpieczeństwa. Mamny głęboka litosć dla tych objawów w żydostwie niemieckim, choć może zaboleć, jeśli Żydzi niemieccy w Palestynie wprost wydosławisz się z piekła, twierdzą, że „tylko chwilowo w tym kraju sionizm schronienia”.

To góls w całej jaskrawości swego tragizmu. I gdy pytamy, gdzie źródło siły, o któreby oprzeć się mogło dziecko żydowskie i pokolenia współczesne — czyż może być znaleziona odpowiedź inna, niż: sionizm.

„Który to sionizm spełnia te misję? Jedynoli, oczyszczony z naliatów sionizm ogólny. Sionizm ogólny jest jedyną właściwą odpowiedzią na sytuację narodu żydowskiego: jesteśmy przesławdani nie jako klasa, lecz jako społecność, jako naród: jeśli depce się po jego tworzywie i kulturze, to jako tworzywie narodu.

„Jest naszym pierwszym zadaniem podnieść lub raczej rozszerzyć Palestynę do miejsca, gdzie każdy, posiadający ku temu warunki, będzie mógł osobiście współpracować. Nie lubię okrucieństwa: stan średni. Nie było u nas „wysiężki; lub „niższej” klasy, więc wadliwa jest też nomenklatura: stan średni. Niema też przeciwstawienia do chałuców. Przeciwnie: alija jednych umożliwia aliję drugich.

Mowca przystępując do omówienia zagadnienia pracy w Palestynie i roli Histadrut Haowdim Ha-kaliti (Ogólnej Organizacji Robotniczej) i oświadczył: interesy narodu ponad interesami klas czy frakcji. I dlatego dążymy w Palestynie do stworzenia „narodowego arbitrażu” wszechświatowej organizacji sion, któryby stał ponad podzielnymi na zapartystwa i kregi interesów pracobiorców i pracodawców. Jest to jedynie załatwienie kwestii, która wnosi w Palestynę dużo nienawisć i walk.

Po rozprawieniu się z frakcjami z prawą i z lewą, przyczem mówca ostro podkreślał destruktywną działalność rewizjonistów, zakończył referat:

Tym, którzy pytają: z kim chcecie łączyć na kon-

gresie, odpowiadamy: chcemy urósć do takiej siły, byśmy nie potrzebowali odpowiadania na tak postawione pytanie. Wówczas powiemy: my nie idziemy z nikim, idziemy z sobą, z naszą ideą, niezachwianą od początku. Kto zaś chce łączyć z nami i budować Erec na zasadach ogólnonarodowych, będzie mógł to uczynić.

Niemieklanka burza oklasków wynagrodziła publiczność świetnie i przekonywujące wywody Dra Mosinsohna, poczem odpiewano Hatikwę.

Fundusz łańcuchowy.

na rzecz wspierania uchodźców żydowskich z Niemiec.

P. Durst Gabriel składa 50 zł. i wzywa do złożenia takiej samej kwoty pp. Kaufmana Elisiga, B-cí Dintenas, Partesa Nafalego, Barona Eliasza i inż. Szancera Karola.

P. Fleischer Zygmunt składa 50 zł. i wzywa do złożenia takiej samej kwoty pp. Wurzla Salomona, Maschlara Józefa, Pomeranica Adolfa, Ofnera Monka i Osterwella Hermana.

P. Fluhr Herman składa 50 zł. i wzywa do złożenia takiej samej kwoty pp. Kleina Chaima, Spię Maurycego i Daara Mendla.

P. Katz Benjamin składa 50 zł. i wzywa do złożenia takiej samej kwoty pp. Ehrlicha Ozlasza, Dra Kleina Edwarda, Dra Ofnera i B-cí Seiden.

P. Rubin Wilhelm składa 50 zł. i wzywa do złożenia takiej samej kwoty pp. Wechslera Izraela, Spię Wilhelma, firmę Simche Keller i firmę Ketz.

Bezkrólewie w kahale.

Po rezygnacji 5 ortodoksyjnych członków zarządu kahalego, która zdekompletowała zarząd, zapanował w kahale stan ex. Sytuacja wyjaśni się dopiero po decyzji władz, na którą to decyzję zainteresowane sfery czekają w napięciu.

Ogólnie panuje opinia, że sprawa jest przesądzona, że już w najbliższych dniach p. Dr. Klein zostanie „zwolniony” ze swego stanowiska.

Trudność na podobno potęgają jedynie na znalezienie odpowiedniego następcy. Na ten temat krąży różne pogłoski. Wymieniają już nawet nazwiska różnych osób, które wchodzi w rachubę jako następcy p. Dra Kleina.

Najbliższe dni niewątpliwie sytuację wyjaśnią.

Wykaz puszek ściennych.

J. Pomeranz 3.48, Natan Kleinfeldler 3.58, Wilhelm Spiro 3.03, Dr. Span 3.48, J. Weisberg 2.77, Benjamin Katz 1.50, Szulim Rubin 1.26, Dr. Schenkel 1.20, Mirjam Spiro 1.10, Po 1.1. Simche Keller, Mechel Felber, Niechmiasz Feig, Wolf Götzi, Moses Fries 0.69, Izraelowicz 0.62, Dawid Lubasch 0.60, Józef Teller 0.60, Dawid Landman 0.59, M. Laub 0.58, Apfelbaum 0.55, M. Blumentkrantz 0.55, Izrael Berkelheimer 0.53, Po 50 gr. Ch. L. Klugman, Benzion Weisz, Debora Sturm, Moses Leibel, Wolf Scheuer, Kalman Gärtner, Wigdor Wiener, Eljasz Goldfarb 0.47, Po 40 gr. Izak Eichenwald, Potaschman, Izak Hellin, L. Beck 0.36, Dankowitz 0.30, M. Weisberg 0.25, An. Ciechanowski 0.25, S. Grünhut 0.20, L. Schmelder 0.20, Pinkas Frisz 0.18, Majer Rosen, I. Chaim Gros 0.13.

Wykaz Ndarim.

Wilhelm Spiro 1 dol. Po 5 zł. Herman Fluhr, Sal. Wurzel, Dr. Mütz, Abraham Siman, Henryk Kreiser 3.48, Po 2 zł. Kongold, M. Weis, Frétreich, Rowiński, Izrael Koch, An. Reinhold, Saloman Grün, Maurycy Spiro, Feigenbaum, Po 1 zł. Straus, Tänzer, Kornio, Silberstein, Lichtinger, Fränkel, Rosenberg, Rausch, Plenię, Jakob, Weis, D. Bieberberg, Hochner, Dawid Landman.

Na ślubie Herschdorfer-Grünstein zebrano 100 zł. przez WP. Reinholdowa i Ch. Grünsteina. Datki: Maks Klahr 3 zł.

Na wpis do Złotej Księgi.

Szkola powszechna Saia Berura: grono nauczycielskie 51.25, z puszek 59.14, za znaczki 9.30, Razem 119.69.

Gimnazjum hebrajskie: puszka II, kl. 1.03, III, kl. 4.07, IV, kl. 2.80, V, kl. 4.40, VI, kl. 2.50, grono profesorskie 36.48, datki 7.40, Razem 58.20.

Szkola Jabra: za znaczki 33.05, kółko uczniów 7.48, grono nauczycielskie w czasie akcji Lag Beomer 8.48, Razem 48.05.

Grono profesorskie gimnazjum hebr. ofiarowało 2 drzewka na imię Arji Jehudy Malkischer.

Dział sportowy.

ZMS. — Samson 1 : 0 (1 : 0).

Mistrzowskić te rozgrywy zapowiadały się dość ciekawie, lecz minęły bez większego zainteresowania. Gra była chaotyczna, prowadzona wśród ogromnego podniecenia tak obu drużyn, jak i publiczności. Dość często gra stawała się brutalna, w czym prym wodził gracz ZMS, Weiss, a sędzia nie potrafił się wybić z ręki tego gracza energicznie przeciwstawić. Żywciska bramka dla ZMS, padła z rzutu karnego, przyznanego za wzięcie przewinienie.

Sędzia p. Gauda z Krakowa, „ponoć” ligowy, okazał się w tych zawodach miernym arbitrem przeciętnej C klasy.

Obie drużyny wystąpiły do zawodów z czarną krepą na ramionach na znak żałoby wobec tragicznej śmierci Dra Arlosorowa, a pamięć tragicznego zmarłego orednikowa idei odrodzenia żydostwa uczczono przerwaniem gry i dwuminuutowym milczeniem.

Tarnovia—WKS, 16 p. 4 : 1 (2 : 0).

Tarnovia pokazała tym razem grę naprawdę ładną. Ataki żywo prowadzone, uwiecznione zostały zaskazującym zwycięstwem białych. Słabym był jedynie Jachimek. Wojskowi okazali się przeciwnikiem dość słabym. Sędziował dobrze p. Wiśniewski.

Metat—Makkabi (Jasło) 4 : 2.

Nieznaczne zwycięstwo mistrza dotychczasowego w tabeli nad drużyną ambitnie grających Jaslan.

Prowadził p. Waldhorn z Jasła wobec nieprzybycia wyznaczonego arbitra.

Z frontu bojkotowego.

Na skutek wezwania obywatelskiego komitetu dla walki z importem niemieckim, wszystkie sklepy były w poniedziałek 19 bm, zamknięte przez pół godziny, celem publicznego manifestowania bojkotu.

Akcja Keren Hajesod w Tarnowie.

Akcja Keren Hajesod w Tarnowie rozpoczęła się pod sprawnym kierownictwem dyr. Funkelsteina i Dra Schenkla. W poniedziałek 9 bm, odbyło się posiedzenie działaczy sionistycznych wszystkich frakcji, na którym dokonano podziału pracy. Działacze K. H. odpowiadają już planików, celem odebrania deklaracji. Należy żywić nadzieję, że Żydzi tarnowscy, którzy zawsze wykazywali wielkie zrozumienie dla fundusów palestyńskich i tym razem hojną dłońią złożyli ofiary na rzecz Keren Hajesod.

Przeszło 2000 reklamacyj.

Fatalne ułożenie listy wyborczej do kahału spowodowało, że przeszło 2000 Żydów tarnowskich w obronie swych praw, wniosło reklamacje do komisji wyborczej w kahał przeciw pominięciu ich w spisie wyborców.

Zobaczmy, jak komisja wyborcza reklamacje te załatwi.

Nowi asesorowie miejscy.

Na skutek zarządzenia p. Wojewody, pp. Inż. Edward Okon i Dr Henryk Ehrenfreund zostali zamianowani asesorami miasta Tarnowa.

Spółdzielnia kafarzy i handlarzy kafil

pod firmą

„CENTROKAFEL”

TARNÓW, Bandrowskiego L. 6.
dostarcza piec i kuchnie kafilowe, krajowe i zagraniczne
oraz skuteczną wszelkie roboty w zakresie kafilstwa
i żużla wchodzące.

POLA PFEFFER

TARNÓW, ul. Brodzińskiego L. 32.

Poleca: Gorsety, opaski brązowo-ortopedyczne w najnowszych i najwygodniejszych fasonach, sztywne i elegancie modele napierśników.

Specjalność: Opaski higieniczne „NAKI”

CENY NISKIE!

Ukazała się rozprawa autora „Czynu Bilujskiego” Dra S. STENDIGA ODRODZENIE HEBRAIZMU w trzech działach

W treści: Renesans hebraizmu a odrodzenie żydostwa. Fazy rozwoju hebraizmu hebrajskiego. Chorągiew neohebraizmu. Uniojny i jęwey hebraizm. Czynnik odrodzenia hebraizmu. Literackie Akademii Językowa. Jęwey hebrajski na tle Palestyny. Udział diaspory w odrodzeniu hebraizmu.

Próbki mł. i sędzi. z przepisy współczesne.

Do nabycia w Dobrej Książki Polskiej, Warszawa, Plac 3 Krzyży 8 i w księgarniach, W cenie 1 zł.
W polskiej literaturze jęwey jęwey zajmuje nowa ta praca Dra Stendiga miejsce poważne.

Miljon dol. dla Uniwersytetu Hebrajskiego.

Kancelarz Uniwersytetu Hebrajskiego w Jeruzolimie Jehuda L. Magnes wydał odezwę do Narodu Żydowskiego, wzywając do zbierania miliona dolarów, celem utworzenia przy Uniwersytecie Hebrajskim w Jeruzolimie Akademii Żydowskiej, która zgromadzi wokół siebie wszystkich uczonych, badaczy i artystów całego świata żydowskiego, wypieranych z placówek naukowych nieżydowskich, a w szczególności Niemiec hitlerowskich.

Keren Hachalah.

Obok rozlicznych, chaotycznie w różnych krajach pracujących komitetów pomocy Żydom niemieckim o charakterze filantropijnym, powołany został ostatnio do życia palestyński fundusz dla Żydów niemieckich „Keren Hachalah”, działający pod egidą Agencji Żydowskiej.

Komitet Keren Hachalah wydał odezwę do Żydów całego świata a, podpisana przez Lora Cella, Lloyda Georga, Heberta Samuela, gen. J. C. Smutsa, Cyrusa Adlera, Morrisa Rothenberga, Nauma Sokolowa, Feliksa Warburga i prof. Chaima Weizmana, wzywającą do zbiorowej ofiarności na rzecz kolonizacji emigrantów żydowskich z Niemiec w Palestynie. W ten sposób akcja dla Żydów niemieckich znalazła wreszcie formę konstruktywną i skuteczną pracę.

Żydzi całego świata niewątpliwie wykażą odpowiednie zrozumienie dla tej akcji i złożą odpowiednie datki.

Kronika.

Powstanie komitetu wyborczego ogólnie sionistycznej dla XVIII kongresu. Przy komitecie lokalnym organizacji sionistycznej powstał ogólnie sionistyczny kongresowy komitet wyborczy, do którego wchodzi tow. Dr Chomet (przewodniczący), Mgr. Spielman, Sz. Reich, J. Lauterbach, M. Dintenfass, Freireich, Thaler, Beer, Metzgerówna, Kandler i Pelz.

Bnej Sion. Ogólne zebranie członków odbędzie się w sobotę 24 bm, o godz. 5. Na porządku dziennym referat tow. Mgr. Jakóba Bienenstocka p. t. „Przed XVIII kongresem.”

W poniedziałek 26 bm, kurs hebrajskiego dla początkujących, Początek o godz. 7.

W środę 28 bm, odbędzie się o godz. 8 wieczór referat tow. Michała Dintenfasa p. t.: „Szachetstwo rasowe Żydów.”

We czwartek kurs hebrajskiego dla początkujących Początek o godz. 7 wieczór.

Zebanie absolwentów szkół średnich w Tarnowie. We czwartek 29 bm, o godz. 8 wieczór urzędza związek młodzieży Bnej Sion zebranie, na które zaprasza serdecznie absolwentów i absolwentów szkół średnich. Referować będą tow. Mgr. Spielman i tow. M. Dintenfass.

Kolonie wakacyjne. We wtorek 20 bm, wyjechało 58 dzieci ze szkoły i gimnazjum Saba Bechara wraz z personelem wychowawczym i lekarzem do Rabli.

Drugi turnus dzieci wyjedzie około 20 lipca. Jest jeszcze pewna ilość miejsc wolnych. Reflektanci powinni we własnym interesie zgłosić się cempredzej.

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela p. Dr Feig codziennie od godz. 4—5 popoł.

Stowarzyszenie Żyd. Stuchaczy Uniw. Jagiell.

„Ognisko” w Krakowie zawiadamia, że na nieliczne, pozostałe jeszcze miejsca na kolonii wypoczynkowej w Szczyrcu koło Bystrzy (Beskid Śląski) przyjmuje do dnia 27 bm, sekretariat Kola Prow. „Ogniska” w Tarnowie na adres Izrael Mandelbaum, Brodzińskiego 24, lub wprost sekretariat Stow. Żyd. Stuchaczy U. J. „Ognisko” w Krakowie, ul. Przemyskiej 3.

Oddział Żyd. Tow. Krajowaczego został założony w Tarnowie na zgromadzeniu, które się odbyło dnia 17 b.m. Na zebraniu tem wybrano

komitet organizacyjny w następującym składzie: Prezes Zygmunt Fenichel, wiceprezes Józef Grünberger, sekretarze Jakób Löfelf, Majer Fröhlich, Józef Streim, kasjer Chaim Weiss. Zgłoszenia na członków przyjmuje sekretariat codziennie od godziny 7—9 wieczór w czytelni Hitachduth-Poale Sion.

Wycieczka na Lubinę odbędzie się w niedzielę 25 bm, pod kierownictwem p. prof. Wróblówny. Wyjazd o godz. 10.30 przed poł.

Kradzież. W pociągu jadącym w kierunku Lwowa został okradziony Jakób Hurwicz z Łodzi, któremu skradli sprawcy z kieszeni gotówkę około 2000 zł. Jako sprawców tej kradzieży aresztowano Jakóba Zimetblaua i Arona Brudera z Tarnowa i znajdują się w więzieniu śledczym.

Dnia 17 bm, zostali zatrzymani: Piotr Gawron z Gumnisk, Mieczysław Leśniak ze Skrzyszowa i Franciszek Janowicz z Krzyża, których oddano do więzienia Sądu okręgowego w Tarnowie. Wyminieni w ostatnim czasie dokonali kilku kradzieży w gminach podmiejskich. Pierwsz dwu występowali z bronią.

W dniu 16 bm, zatrzymano Edwarda Dziubę z Tarnowa za kradzież gotówki 420 zł, na szkód Albiny Kolaszkiej z Tarnowa. Oddano go władzom sądownym.

Julian Dunaj, bez stałego miejsca zamieszkania, zatrzymany został za kradzież z włamaniem do mieszkania Heleny Prokosz z Tarnowa.

Dnia 17 bm, został zatrzymany Dominik Tobiasiński z Tarnowa za kradzież z włamaniem do magazynu Dintenfassów przy ul. Focha, skąd skradziono w nocy z 1 na 2 czerwca br. ubrania wartości około 400 zł. Tobiasiński ma również kilka innych kradzieży, a także kradzieże rowerów, które kradł w czasie chwilowego pozostawienia przez pokrzywdzonych w korytarzach lub na chodniku.

W ostatnim czasie poczęły się powtarzać na terenie powiatu tarnowskiego kradzieże bydła. Pod zarzutem tych kradzieży policja zatrzymała i oddała władzom sądownym Mózesa Leisera i Leiba Lederer ze Zbylitowskiej góry.

Dnia 14 bm, zatrzymano Bronisława Janika z Tarnowa za kradzież 300 zł, skradzionych z torebki p. I. P. z Tarnowa przy okazji na głównej poczcie w Tarnowie.

W dniu 17 bm, zatrzymano Stanisława Sikora z Tarnowa za kradzież maszyn do pisania na szkód Powiatowej Rady Szkolnej w Tarnowie, wartości około 700 zł, która skradł z biura, posługując się wtyczkami. Sikora powołał do wezwienia, a maszynę zwrócił.

Rzeźb. Dnia 17 bm, napadli sprawcy na drodze do Tuchowa za gminą Poreba radnia na osobę Sisiego Bileta z Dubnicka koło Przemysła, którego pobili i zrabowali z kieszeni gotówkę 62 zł i zegarek srebrny. Jako sprawców aresztowano Michała Boruckiego i Józefa Witkiewicza z Tarnowa.

Podpalenie. W dniu 15 bm, około północy powstał pożar w realności Gizi Führer w Ciekówicach. Pod zarzutem zbrodniczego podpalenia został aresztowany Antoni Warzecha z Ciekówic, którego oddawiono do więzienia Sądu grodzkiego w Ciekówicach.

Usłowne zaboistwo. W miesiącu maju b. r. został postrelony w rękę Edward Holda z Ciekówic. Obecnie policja wysłuchiwała i ujęła jako sprawcę usłownego zaboistwa na osobie Holdy, Wl. Jędruska z Turzy powiat Gorlice.

Zabójstwo. Dnia 20 bm, nad ranem Kazimierz Liszka f. Adam, lat 21, w czasie zaburzenia psychicznego zamordował swego brata Tadeusza lat 18, matkę Annę lat 62 i właścicielkę mieszkania Katarzynę Kowalową lat 65, zamieszkałą w Koszykach wielkich pod Tarnowem. Rodzina Liszków mieszkała w jednej izbie wspólnie z właścicielką domu Katarzyną Kowalową.

Kazimierz Liszka od dłuższego czasu cierpiał na rozstrój nerwowy i w czasie sprzeczki z bratem i matką wpadł w szal, porwał za młot i zadał kilka uderzeń bratu w głowę, a następnie matce, tak, że roztrzaskał czaszki, w końcu począł bić po głowie tym samym młotem Katarzynę Kowalową, która zdolała ucieknąć w pole, gdzie dobiegła ja szalenie i zadała jej jeszcze kilka ciosów w głowę, skutkiem czego po kilku minutach zakończyła życie.

Tadeusz Liszka z tegoż matka Anna od pierwszych uderzeń ciężkim młotem padli bez życia na ziemię.

Szalenie po zamordowaniu Kowalowej wrócił z powrotem do mieszkania, pozamykał drzwi z wewnątrz i zabarykadował stolami i stołkami, tak, że gdy przybyła na miejsce policja i sąsiedzi, zmuszeni byli wywać drzwi przemocą.

Liszka znajduje się w więzieniu karno-śledczym w Tarnowie.